

kunne foretage en Omordning af hele den Rets-tilstand, ſom gjælder for dette Omraade. Ivertimod! Det er umuligt fra den lovlige Kompetence i de enkelte Tilfælde at slutte til en ganſke almindelig Kompetence til at foretage gennemgribende Reformen, det gjælder ikke. Kan man slutte fra Reglen til Undtagelſen, maa man omvendt netop fra Undtagelſen ſom ſaadan kunne slutte til Reglen. Selv om der alſaa ſkulde foreligge ſaadanne enkelte Tilfælde, ſelv om den ærede Miniſter fuldſtændig kan dokumentere, at der er Tilfælde, hvor Sligt er ſket, ſiger jeg, at deri findes aldeles ikke noget Grundlag, hvorpaa den ærede Kirkeminifter kan bygge den Reform, ſom han her har gennemført, en Reform, om hvis Omfang dette Thing forøvrigt mangler Kundſkab. Kirkeministeren har ikke givet os Oplyſninger om, i hvilket Omfang det er lykkes ham at faae Sogneraadene til at handle og i hvilket Omfang han har været nødt til at handle ſelv. Vi vide ikke, i hvilket Omfang Skolelærerne ſtaa paa 1500 Kr., og i hvilket Omfang de endnu ſtaa paa en Lønning i Følge Anordningen af 1814. Hermed tror jeg at have begrundet det, ſom er Indholdet af det Forſlag, der her er ſtillet af mine ærede Medforſlagsſtillere og mig.

For mit Bedkommende anſer jeg det for ganſke utvifſomt, at der ikke tilkommer den ærede Miniſter nogen Kompetence til at foretage en Reform af Almueſkolelærernes Lønningsforhold; men jeg vil ſige, at ſelv om der var Nogen, der havde Tvivl om dette, tror jeg dog ikke, at der her i Thinget vil findes Nogen, der ſkulde anſe det for ſaa ſikkert, at den ærede Miniſter har denne Kompetence, at noget Medlem ſkulde have Lyſt til udtrykkelig at udtale en Anerkjendelse af, at der tilkommer den ærede Miniſter en ſaadan Kompetence. Jeg har derfor haabet at kunne opnaa det ærede Things enſtemmige Beſlutning for et Forſlag, der gaar ud paa, at Thinget ikke anerkjender, at der tilkommer den ærede Miniſter en ſaadan Kompetence, at det lader Sagen ſtaa aaben, og at det forbeholder Sagen en Afgjørelſe paa anden Maade. Men er det ſaa, at dette Thing ikke i Diebliffet kan være beløvet paa eller tilbøielig til at udtale en Anerkjendelse af en ſaadan, mildſt talt, høiſt tvifſom Ret, tror jeg ogſaa, at det ærede Thing maa være enigt i, at det er en rimelig Opgave for dette Thing at tage den fornødne Forvaring lige over for det, ſom den ærede Miniſter praktiſk har udført i Genhold til

Principet om en ſaadan Kompetence. Naar dette Forſlag alſaa gaar ud paa at tilraade Thinget at udtale en Anekterkjendelse af den ærede Miniſters Beſoielſe til uden Rigsdagens Medvirkning at omordne Almueſkolelærernes Lønningsforhold, ſaaledes ſom han har gjort, og det derefter foreſlaas, at Thinget tager den fornødne Forvaring mod det Skridt, ſom den ærede Miniſter i den Retning har gjort, ſiger jeg, at det vilde forundre mig meget, om noget Medlem her i Thinget ikke ſkulde ville være med dertil. Dette er, hvad jeg til Begrundelſe af dette Forſlag har fundet det fornødent at ſige.

Lige over for det ærede Medlem for Præſtø Amtſ 6te Valgfreds (Boiſen) har jeg endnu et Par Bemærkninger at gjøre for at paaviſe Forſkjellen mellem det ærede Medlems tidligere Forſlag, og det, ſom her ligger for. Forſkjellen er imidlertid ſaa iøinefalvende, at jeg kan gjøre det meget kort. Det ærede Medlem for Præſtø Amtſ 6te Valgfreds ſtillede ſig udelukkende paa Kommunerens Standpunkt, det ærede Medlem ſtillede ſig paa Sogneraadens Standpunkt. Han ſagde ſom ſaa: I de Tilfælde, hvor Sogneraadene have givet deres Samtykke, lade vi den Sag gaa, der have vi ikke Noget med den Sag at gjøre, men hvor Sogneraadene ikke have givet deres Samtykke, miſbillige vi det Stee. Det ærede Medlem vil alſaa ſjelne mellem de Tilfælde, hvor Reformen er gennemført med Sogneraadens Billigheſe, og de Tilfælde, hvor det er ſket uden deres Billigheſe, de Tilfælde, hvor Sogneraadene have gjort det frivillig, og de, hvor de have gjort det tvungent. Jeg tror imidlertid for det Førſte, at hele denne Sondring mellem Sogneraad, der have handlet frivillig, og Sogneraad, der have handlet tvungent, ikke er ganſke holdbar. Jeg tror, at ſelv i mangfoldige Tilfælde, hvor der fra Sogneraadens Side er taget en Beſlutning og givet Samtykke, er det ſaa, at det paa ingen Maade kan ſiges at være en frivillig Beſlutning fra Sogneraadets Side. En Beſlutning fra Sogneraadet, der er foranlediget ved et Cirkulære fra en meget æret Kirkeminifter, vil altid være en tvifſom Frivillighed. Et ſaadant Cirkulære kan meget let af Sogneraadet blive opſattet paa ſamme Maade ſom den berømte Vaſnæsſkrivelse, nemlig ſom Noget, der kan medføre viſſe Ubehageligheder, hvis man ikke imødekommer den ærede Kirkeminifter. Det har ogſaa viiſt ſig at være Tilfældet, det har viiſt ſig, at de Sogneraad,